

Kunnanhallituksen 19.12.2023 (§ 223) hyväksymän vuoden 2024 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnanhallitukselle sekä valtuustolle raportoidaan taloudesta ja toiminnasta neljännesvuosittain. Edellytykset talouden seurannalle luo ajantasainen kirjanpito. Kunnan kokonaistalouden hallinta edellyttää, että toimielimet suunnittelevat toimintansa niin, että toimialalle valtuuston osoittamat tuloarviot toteutuvat ja määrärahat riittävät.

Sitovuustaso käyttötalousoosassa valtuustoon nähden on ulkoisten toimintatuottojen ja -kulujen erotus (netto) toimialoittain. Tuloslaskelmaosan sitovuustaso on rahoitustulojen ja – menojen erotus (netto) koko kunnan tasolla sekä verotulot ja valtionosuudet.

Rahoitusosassa sitovia eriä ovat antolainauksen, lainakannan sekä oman pääoman muutokset. Investointien määrärahat ovat käyttömaisuusryhmittäin sitovia valtuustoon nähden (netto, TA-kirja s.29). Talousarvion sitovuustasot on esitetty vuoden 2024 talousarviokirjassa (s. 20–21).

Neljännesvuosikatsauksissa ilmoitetaan olennaiset toiminnan ja talouden tapahtumat, jotka heijastuvat erityisesti talouteen. Neljännesvuosikatsauksissa kerrotaan myös toimialojen talousarvion toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä annetaan tietoa muun muassa verotulojen, työllisyyden, väkiluvun sekä sairauspoissaolojen kehityksestä.

Aikaväliltä tammi-kesäkuu raportoidaan toimielimen hyväksymän toimialan käyttösuunnitelman euromääräinen ja toiminnallinen toteutuminen. Seurantaraporteissa on arvioitava toiminnallisten tavoitteiden ja määrärahojen toteutuminen raportointiajankohtaan mennessä sekä esitettävä arvio loppuvuoden osalta tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen toteutumisesta ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty mahdollisten määrärahaylitysten ja tulovajauksien estämiseksi. Osavuosiraportoinnissa esitetään myös investointien toteuma. Aikavälin toteuman ja muun käytettävissä olevan tiedon perusteella laaditaan ennakoarvio koko vuoden toteumasta (tuotot ja kulut).

Käyttötalouden toteutuminen tuloslaskelman mukaan (emokunta)

Toimintatuotot

Käyttötalouden toimintatuotot toteutuivat tammi-kesäkuussa kokonaisuudessaan 48,8 %:n tasolla vuoden 2024 muutettuun käyttösuunnitelmaan nähden ollen yhteensä noin 2,21 miljoonaa euroa. Toimintatuotot alittivat kumulatiivisen talousarvion noin 55 000 eurolla. Myyntituottojen toteuma on 40,9 %, maksutuottojen 52,4 %, tukien ja avustusten 81,8 % ja muiden toimintatuottojen 50,9 %. Myyntituottojen talousarviota alhaisempi kertymä selittyy veden ja metsän myyntituottojen alittumisella käyttösuunnitelmaan nähden. Tukien ja avustusten suuri määrä johtuu siitä, että luku sisältää myös joiltakin osin sellaisia avustus- ja hankarahoja, jotka jaksotetaan tilinpäätöksen yhteydessä vuodelle 2025. Hanketuotot on kuitenkin lähtökohtaisesti jaksotettu.

Toimintakulut

Käyttötalouden toimintakulut toteutuivat 49,3 prosenttisesti ollen yhteensä noin -10,24 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittivat kumulatiivisen talousarvion noin 142 000 eurolla. Henkilöstökuluja kertyi -5,85 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 48,7 % eli hieman alle 50 %:n käyttösuunnitelman kokonaissummasta. Henkilöstökulut alittivat tammi-kesäkuussa kumulatiivisen käyttösuunnitelman noin 157 000 eurolla. Alitusta selittää lomarahojen maksaminen pääosin heinäkuussa sekä kunta-alan palkankorotusten astuminen voimaan kesäkuusta alkaen.

Palvelujen ostojen toteuma oli -2,73 miljoonaa euroa (toteuma-% 51,8), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden -1,26 miljoonaa euroa (53,1 %) ja avustusten -0,21 miljoonaa euroa (39,1 %). Muiden toimintakulujen toteuma oli -0,19 miljoonaa euroa (33,6 %).

Toimintakate

Toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakatteen toteuma oli 49,5 % käyttösuunnitelmasta. Toimintakate siis alitti kumulatiivisen käyttösuunnitelman noin 87 000 eurolla. Toimintakate oli noin -8,03 miljoonaa euroa.

Tulorahoitus

Verotulojen toteutumaprosentti oli tammi-kesäkuussa ainoastaan 45,5 % koko vuoden käyttösuunnitelmasta. Verotuloja kertyi 6,68 miljoonaa euroa (8,07 milj. euroa 1-6/2023). Kunnan tuloveron toteuma oli 53,9 % käyttösuunnitelmasta eli 5,86 milj. euroa (7,09 milj. euroa 1-6/2023). Kunnallisveron toteuma ylittää noin 428 000 eurolla kumulatiivisen käyttösuunnitelman tason, mutta toteuma jää peräti noin 1,23 milj. euroa edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa pienemmäksi johtuen niin sanotun verohännän poistumisesta kunnallisverotuksessa. Kunnallisveron tilitykset ovat kuitenkin toteutuneet maaliskuusta alkaen edellisvuotta suurempina.

Yhteisöverotuoton toteuma oli 58 % käyttösuunnitelmaan nähden veroja kertyen kaikkiaan 0,65 milj. euroa (0,82 milj. euroa 1-6/2023). Käyttösuunnitelman tuloarvio ylittyi siten alkuvuonna noin 89 000 eurolla. Verohännästä johtuen kuitenkin myös yhteisöverotilitykset jäivät noin 172 000 euroa alle edellisvuoden.

Kiinteistöveron toteuma oli 1-6/2023 ainoastaan 6,5 % (0,18 milj. euroa) koko vuoden käyttösuunnitelmaan nähden, johtuen kiinteistöveron maksujen epätasaisesta jaksottumisesta vuoden aikana. Kiinteistöverotuoton odotetaan kuitenkin kertyvän talousarvion mukaisesti koko vuoden 2024 osalta.

Valtionosuuksien toteuma on maaliskuun lopussa 48,9 %:a koko vuoden käyttösuunnitelman valtionosuusennusteesta. Valtionosuuksia kertyi 1-6/2024 kaikkiaan 1,8 milj. euroa (2,08 milj. euroa 1-6/2023). Valtionosuuksissa laskua siis noin 275 000 euroa vuodentakaiseen nähden.

Vuosikate ja poistot

Vuosikatteen toteuma on kesäkuun lopussa 23,6 % ollen noin 0,54 miljoonaa euroa. Koko vuoden vuosikatteen arvio on muutetussa talousarviossa 2024 noin 2,26 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot

ovat toteutuneet 50,9 % koko vuoden käyttösuunnitelmaan nähden ollen yhteensä noin -1,35 milj. euroa. Tammi-kesäkuussa vuosikate ei riitä poistoihin ja tilikauden tulos näyttää kesäkuun lopussa noin -0,81 milj. euroa. Poistoeron vähennyksen (+0,16 milj.) jälkeen tilikauden alijäämä on kesäkuun lopussa -0,66 miljoonaa euroa. Alkuperäisen käyttösuunnitelman mukainen alijäämä koko vuodelle 2024 on noin -0,07 milj. euroa. Alkuvuoden tulosta rasittaa ennen kaikkia kiinteistöveron heikot tilitykset alkuvuoden osalta, mutta tilanne korjaantuu loppuvuoden aikana.

Ennakoarvio koko vuoden toteumasta

Puolivuotiskatsauksen 1.1.-30.6.2024 ja muun käytettävissä olevan tiedon perusteella tilikauden tuloksen ennakoidaan olevan suunnilleen talousarvion/käyttösuunnitelman 2024 tasoa.

Rahoitusasema ja investoinnit

Uutta pitkäaikaista tai lyhytaikaista lainaa ei ole nostettu ensimmäisen puolen vuoden aikana. Nykyisiä pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 0,44 milj. eurolla lainojen lyhennyssuunnitelman mukaisesti. Kunnan lainamäärä kesäkuun lopussa on noin 6,39 miljoonaa euroa, mikä on 1 016 euroa/asukas. Rahavarat vähenivät 1-6/2024 aikana noin 0,47 milj. eurolla ja olivat 30.6. yhteensä noin 3,87 milj. euroa (sis. likvidit sijoitukset). Kunnan maksuvalmius säilyi riittävän hyvällä tasolla.

1.1.-30.6.2024 investointimenoja kertyi noin 0,84 milj. euroa (TA2024 noin 2,86 milj. euroa). Toteutuneita investointimenoja on lueteltu tarkemmin varsinaisessa puolivuotiskatsauksessa (liitteenä).

Toiminnalliset tavoitteet

Toimialojen toiminnallisten tavoitteiden toteutumiset on kuvattu puolivuotiskatsauksessa, joka on liitteenä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen alkuvuonna ja arvio koko vuoden tavoitteen toteutumisesta on kuvattu eri väreillä toteutumisasteen ja/tai toteutumisarvion mukaan. Toimialojen arviot toimialan koko vuoden talouden toteumasta löytyvät myös puolivuotiskatsauksesta.

Tytäryhtiöiden puolivuotiskatsaukset

Pälkäneen kunnan merkittävimpien tytäryhtiöiden (Pälkäneen Aluelämpö Oy, Pälkäneen Asuntotuotanto Oy sekä Pälkäneen Valokuitu Oy) puolivuotiskatsaukset löytyvät niin ikään liitteenä olevasta dokumentista.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 76 §

Valmistelija

Markus Jaakkola, talousjohtaja
p. 050 469 8477, markus.jaakkola@palkane.fi

Esitys

Kunnanjohtaja Pauliina Pikka

Kunnanhallitus päättää merkitä puolivuotiskatsauksen 1.1.-30.6.2024 tiedokseen ja antaa sen tiedoksi myös kunnanvaltuustolle, elinvoimalautakunnalle, sivistyslautakunnalle, tekniselle lautakunnalle, rakennus- ja ympäristöjaostolle sekä tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.